

Een asielzoekerscentrum in de gemeente

Facsheet “Vergoedingen en regelingen”

Inhoudsopgave

Vergoedingen en regelingen

- Financiële vergoedingen.....	3
- Onderwijs.....	4
- Inschrijving BRP (Basisregistratie personen).....	6

Vergoedingen en regelingen

Financiële vergoedingen

Om gemeenten te ondersteunen biedt het COA vergoedingen aan gemeenten waar een opvangcentrum is gevestigd. Deze vergoedingen vinden hun wettelijke basis in het Faciliteitenbesluit opvangcentra. Op basis van het Faciliteitenbesluit kan een gemeente waar een opvanglocatie is gevestigd, aanspraak maken op deze uitkeringen. De hoogte hiervan is gerelateerd aan de capaciteit van het centrum. (Faciliteitenbesluit opvangcentra (2014): http://wetten.overheid.nl/BWBR0006849/geldigheidsdatum_07-06-2014).

Het Faciliteitenbesluit kent in grote lijnen de volgende vergoedingen

- reguliere vergoedingen (wooneenheden en bijdrage per bewoner)
- vergoeding voorbereiding/ initiële kosten
- vergoeding onderwijshuisvestingskosten (zie Ohba-regeling).

Wooneenheden en bijdrage per bewoner

Het inwonertal van de gemeente wordt met de komst van een opvangcentrum vergroot. Dit verhoogde inwonertal zal veelal niet direct resulteren in een hogere uitkering uit het Gemeentefonds. Het COA verstrekt daarom jaarlijks, gedurende de periode van de bestuursovereenkomst, een uitkering.

Het jaarlijks uit te keren bedrag wordt als volgt berekend:

- $(\text{capaciteit centrum}) \times (\text{uitkeringsbedrag}) \times (\text{uitkeringspercentage}) \times (90\% \text{ bezettingsgraad})$ minus $(\text{aantal in de GBA ingeschreven asielzoekers}) \times \text{uitkeringspercentage}$
- $(\text{wooneenheid}) \times (\text{uitkeringsbedrag}) \times (\text{uitkeringspercentage})$.

De hoogte van het uitkeringsbedrag en het uitkeringspercentage zijn conform de verdeelmaatstaven van het Gemeentefonds die jaarlijks worden bekendgemaakt door het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Voorbereidings- of initiële kosten

De vestiging van een nieuw opvangcentrum brengt voor een gemeente in de aanloopfase extra voorbereidende werkzaamheden met zich mee. Hierbij valt te denken aan het organiseren van informatiebijeenkomsten voor de omwonenden. Op basis van een met de gemeente vooraf overlegde begroting wordt in overleg tussen gemeente en COA een bijdrage in de kosten overeengekomen.

Bijdrage onderwijshuisvestingskosten

De gemeente ontvangt een bijdrage voor de stichtingskosten huisvesting die gemaakt worden om kinderen in de asielpcedure basisonderwijs te bieden. Dit is de regeling

‘Onderwijs huisvestings-budgetten ten behoeve van asielzoekers die basisonderwijs volgen’ (Ohba-regeling, zie verderop).

Onderwijs

Doorgaans is vijftientig tot dertig procent van de bewoners van een opvanglocatie leerplichtig. Zij zitten in de leeftijdscategorie tot en met 23 jaar. Deze jongeren zijn volledig leerplichtig tot en met het schooljaar waarin ze 16 jaar worden. Jongeren die 16 jaar zijn geworden, zijn vervolgens kwalificatieplichtig tot hun 18e jaar. Jongeren tussen de 18 en 23 jaar zonder startkwalificatie vallen onder de RMC-wet.

Omdat het bij leerplichtige asielzoekers een specifieke doelgroep betreft, wordt bij aanmelding voor het primair onderwijs in de regel gekozen voor aanmelding bij één lokale school. Deze school krijgt dan met een dusdanige leerlingentoeename te maken, dat aanvullende voorzieningen noodzakelijk zijn.

Het is de verantwoordelijkheid van de gemeente om ervoor te zorgen dat in ieder geval wordt voorzien in primair onderwijs. Een onderwijsvoorziening voor asielzoekers op een opvanglocatie kan, vanwege de tijdelijkheid, overigens nooit een hoofdvestiging zijn. Een school op de opvanglocatie zal dus in alle gevallen als dislocatie worden aangehaakt bij een reguliere school.

Na het primair onderwijs volgen niet alle leerlingen hetzelfde type onderwijs. Ze zitten dan ook vaak niet meer lokaal maar regionaal op een school voor voortgezet onderwijs of mbo (tot en met niveau 2).

Bekostiging huisvesting primair onderwijs (Ohba-regeling)

In het Faciliteitenbesluit opvangcentra is opgenomen dat gemeenten een bijdrage ontvangen voor de huisvestingskosten die gemaakt worden om kinderen basisonderwijs te bieden. Dit is de regeling *Onderwijs huisvestingsbudgetten ten behoeve van basisonderwijs aan kinderen* (Ohba-regeling). De Ohba-regeling wordt door het COA uitgevoerd en is een ministeriële regeling. De regeling voorziet in een bijdrage in de stichtingskosten onderwijs huisvesting ten behoeve van basisonderwijs aan kinderen. Het gaat hierbij om een bijdrage aan zowel nieuw te realiseren voorzieningen als uitbreidingen op bestaande voorzieningen. Een beroep op deze regeling kan uitsluitend gedaan worden door de gemeente.

De regeling kent zeven bekostigingsonderdelen:

1. terrein of grond
2. gebouw
3. onderwijsleerpakket
4. meubilair
5. klokuren gymnastiek
6. verzekeringen
7. onroerend zaakbelasting

De door het COA toegekende bijdrage bestaat voor alle bovenvermelde onderdelen uit genormeerde bedragen die grotendeels zijn terug te vinden in de *Modelverordening onderwijs huisvesting* van de VNG. De bijdrage wordt berekend over de periode die

vermeldt wordt in de bestuursovereenkomst die door de gemeente is aangegaan met het COA.

De onderwijsvoorziening wordt altijd gezien als tijdelijk en dient te worden aangehaakt aan een bestaande moederschool. Ook in de berekeningssystematiek wordt aldus van een zogenaamd doortellen op de moederschool uitgegaan. Op deze wijze valt er voor de gemeente een efficiencywinst te behalen zowel in tijd als in hoogte van de investering.

De gemeente is verantwoordelijk voor de ‘stichting’ van de onderwijsvoorziening. Al in het eerste stadium van realisatie van het opvangcentrum dient de gemeente een keuze te maken tussen realisatie van de voorziening in bestaande bouw (via ingebruikname bestaande leegstand) of de stichting van een dislocatie van de moederschool via semipermanente nieuwbouw (vaak op het terrein van het opvangcentrum). Snelle besluitvorming aangaande de vorm van realisatie van de voorziening is van belang, zodat, indien de keuze valt op semipermanente bouw, in een zo vroeg mogelijk stadium kan worden aangesloten bij de planvorming en het vergunningetraject van de opvanglocatie. Indien de aanvraag van de gemeente nog niet kan worden onderbouwd door een officiële leerlingentelling wordt bij de voorlopige vaststelling uitgegaan van een te verwachten leerlingenaantal. De definitieve vaststelling vindt dan plaats op basis van de officiële leerlingentelling.

De bijdrage wordt voor de gehele periode van de bestuursovereenkomst in een keer verstrekt op basis van de in het stichtingsjaar geldende normbedragen en percentages. Bij verlenging van de overeenkomst wordt opnieuw beschikt over de nieuwe periode, rekening houdend met de inmiddels verstreken afschrijvingstermijn en de toentertijd geldende normbedragen en percentages. De nieuwe beschikking heeft dan geen betrekking meer op het onderwijsleerpakket en het meubilair aangezien de stichtingskosten hiervan al à fonds perdu zijn verstrekt en vervanging via de reguliere kanalen kan plaatsvinden. (Regeling onderwijshuisvestingsbudgetten asielzoekers 2014 (OHBA): http://wetten.overheid.nl/BWBR0009908/geldigheidsdatum_17-07-2014).

Algemene facilitering onderwijs aan kinderen

Naast de Ohba-regeling kent het COA een algemene regeling voor het faciliteren van het volgen van onderwijs door leerplichtige kinderen: het Kader Onderwijsvoorzieningen en -faciliteiten t.b.v. kinderen. Hierin komen de financiële vergoeding aan de asielzoekers en de scholen, de procedures voor invulling van de onderwijskaart en het schoolvervoer aan de orde. Het Kader sluit aan bij de bedragen uit de Wet tegemoetkoming onderwijs- en schoolkosten (WTOS) als uitgevoerd door de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO). De bedragen worden vóórafgaand aan ieder schooljaar vastgesteld.

Bijdrage voor de leerplichtige

Ouders van een leerplichtige kind ontvangen van het COA per schooljaar een bedrag voor de aanschaf van schrijfmateriaal, schooltas, gym-/zwempullen en dergelijke.

Bijdrage voor de basisschool

Een basisschool die wordt bezocht door kinderen van een opvanglocatie ontvangt een lumpsum bedrag per leerling-plaats op jaarbasis.

Bijdrage voor het vervolg onderwijs

De hoogte van de vergoeding voor scholen van vervolg onderwijs wordt bepaald door het type onderwijs dat de leerplichtige asielzoeker volgt en wordt wederom per leerling-plaats beschikbaar gesteld.

Voor de vergoeding aan scholen voor het gehele jaar wordt gekeken naar het maximaal aantal leerling-plaatsen dat zij gelijktijdig beschikbaar heeft gesteld. Dit is gelijk aan het maximaal aantal leerlingen dat gedurende het jaar gelijktijdig is ingeschreven. Dit maximum aantal is dan ook de basis voor de afrekening aan het eind van het jaar. Afspraken over onderwijs worden tussen het COA en de school vastgelegd in een convenant.

Inschrijving BRP (Basisregistratie personen)

Wil een persoon zich in Nederland vestigen, dan moet deze zich laten inschrijven in de BRP van de gemeente waar men zich wil vestigen. Inschrijven kan ook alleen bij de gemeente waar men wil gaan wonen. Asielzoekers kunnen zich niet direct laten inschrijven in de BRP. Er gelden de volgende uitzonderingen:

- Asielzoekers die (nog) geen toelating hebben tot Nederland en door het COA worden opgevangen, worden gedurende het eerste half jaar van hun verblijf in Nederland niet ingeschreven in de BRP;
- Asielzoekers die wel toelating hebben tot Nederland en (nog) verblijven in een opvangvoorziening worden (mits is voldaan aan de overige voorwaarden voor inschrijving) wel ingeschreven in de BRP;
- Ook asielzoekers die (nog) geen toelating hebben tot Nederland en verblijven in een niet door het Rijk beschikbaar gestelde accommodatie (zogenaamde ZZA-regeling, zie het besluit van de staatssecretaris van Justitie van 3 april 1998, nr. 961161/98/DVB, Staatscourant 1998, 67) worden (mits is voldaan aan de overige voorwaarden voor inschrijving) ingeschreven in de BRP¹;
- Hetzelfde geldt voor in Nederland geboren kinderen van asielzoekers waarvan door een ambtenaar van de burgerlijke stand in Nederland een geboorteakte is opgemaakt, ook zij worden ingeschreven in de BRP.

Op de opvanglocatie wordt een verblijfsregister bijgehouden. Dit register kan op elk gewenst moment door de gemeente of de politie worden ingezien. Voor de inschrijving

---

¹ Sinds enige jaren worden geen nieuwe asielzoekers tot de ZZA-regeling toegelaten, er wordt nog slechts zeer beperkt van deze regeling gebruik gemaakt.

in de BRP ontvangen de asielzoekers van het betreffende asielzoekerscentrum een formulier.